

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра приватного права та соціального забезпечення

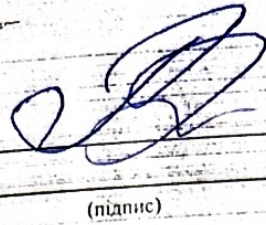
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 30 Виробнича практика

(обов'язковий)

Спеціальність	І10 Соціальна робота та консультування
Освітня програма	Соціальне забезпечення
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Розробники:

(підпис)

Наталія ВОЛЧЕНКО, к.е.н., доцент

Вікторія СТРЕЛЬНИК, к.ю.н., доцент
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
приватного права та
соціального
забезпечення

протокол від 29 травня 2026 р. №18

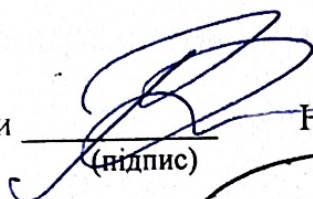
Завідувач
кафедри

(підпис)

Вікторія
СТРЕЛЬНИК
(прізвище, ініціали)

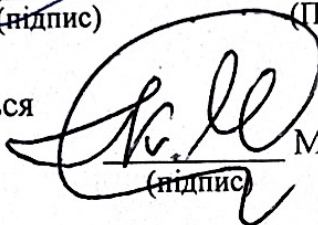
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталія ВОЛЧЕНКО
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується
освітня програма

(підпис)

Марина КУЗНЕЦОВА
(ПІБ)

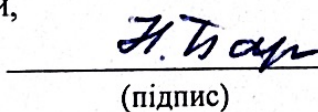
Рецензія на робочу програму (додається) надана:

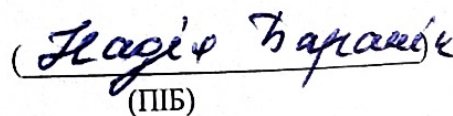

Іван КРАВЧЕНКО
(ПІБ)

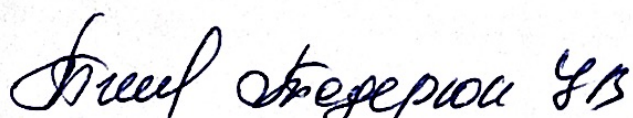
Валентина НЕЖВЕЛО
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ		
1.	Назва ОК	ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра приватного права та соціального забезпечення
3.	Статус ОК	Обов'язковий
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма "Т10 Соціальна робота та консультування" Спеціальність "Соціальне забезпечення"
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	
6.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр, 16-20 тижні
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл –	150 годин (денна)/150 годин (заочна)
9.	Мова навчання	Українська
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Стрельник Вікторія Валеріївна, к.ю.н., доцент завідувач кафедри приватного права та соціального забезпечення Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, а 109 г
11.1	Контактна інформація	viktoriia.strelnyk@snaeu.edu.ua
11.	Загальний опис освітнього компонента	Проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти Сумського національного аграрного університету за спеціальністю "Соціальне забезпечення" є важливим етапом їхньої професійної підготовки, спрямованим на набуття практичних навичок та досвіду роботи за фахом. Вона забезпечує формування у студентів здатності застосовувати здобуті знання в реальних умовах діяльності установ і організацій соціального захисту, соціального обслуговування, громадських об'єднань, органів державної влади та місцевого самоврядування. Практика сприяє розвитку професійної самостійності, відповідальності, здатності приймати управлінські та організаційні рішення, а також формуванню готовності до подальшої трудової діяльності у сфері соціального забезпечення. Основними завданнями виробничої практики є: закріплення та розширення теоретичних знань, здобутих під час навчання; оволодіння методами та технологіями соціальної роботи; практичне застосування норм соціального законодавства; набуття досвіду роботи з документами, що регламентують діяльність у сфері соціального захисту; розвиток навичок індивідуальної та групової роботи з клієнтами; засвоєння механізмів організації та управління соціальними службами; формування умінь комплексно оцінювати соціальні проблеми та пропонувати шляхи їх вирішення. Особлива увага приділяється розвитку комунікативної культури, професійної етики, умінь працювати в команді, а також вихованню потреби в постійному професійному самовдосконаленні
12.	Мета освітнього компонента	Закріплення, поглиблення та практичне застосування здобутих у процесі навчання знань, умінь і навичок у сфері соціального забезпечення; набуття досвіду професійної діяльності в установах і організаціях соціального захисту, опанування сучасних методів і технологій соціальної роботи, розвиток професійної самостійності, відповідальності та готовності до здійснення соціальної діяльності відповідно до етичних і правових норм

13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на загальноосвітніх знаннях та вивченні таких ОК як “Економічні основи соціального забезпечення”, “Система соціального забезпечення та страхування України”, “Соціальна робота в громадах”, “Фінансово-правові засади соціального забезпечення”, “Основи державної служби”, “Ведення професійних документів та звітність в соціальному забезпеченні”. Освітній компонент є основою для вивчення інших ОК, як то “Менеджмент соціального забезпечення”, “Маркетинг соціального забезпечення”, “Судовий захист права на соціальне забезпечення”.
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності в Сумському національному аграрному університеті ґрунтується на базових цінностях і принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри, прозорості, персональної відповідальності та нетерпимості до порушень академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності в СНАУ, закріплені у таких внутрішніх документах: Кодекс академічної етики та академічної доброчесності СНАУ (https://surl.cc/qusnwa); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (https://surl.li/tjraux); Положення про використання штучного інтелекту у СНАУ (https://surl.li/zkvosb). Перевірка робіт на ознаки академічного плагиату здійснюється за допомогою систем StrikePlagiarism.com. Обов'язковій перевірці підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, рукописи дисертацій, монографій, підручників, посібників та статей; інші роботи перевіряються вибірково. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту для пошуку, структурування, редагування, перекладу чи попереднього аналізу інформації. При цьому автор має зберігати особисте авторство, критично перевіряти згенерований зміст, не подавати результати роботи ШІ як власний науковий результат та зазначати факт його істотного використання. Недоброчесним вважається використання ШІ для повного чи часткового виконання завдань замість здобувача, генерації недостовірних джерел, фальсифікації даних, обходу перевірки на унікальність, а також подання згенерованих результатів як власних без належного розкриття. В університеті формується нульова толерантність до академічної недоброчесності. За порушення цих норм здобувачі освіти притягуються до відповідальності згідно із Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та внутрішніми нормативними документами СНАУ.
15.	Посилання на сторінку «Практична підготовка» на сайті факультету	https://surl.li/lmlghw

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК												Як оцінюється РНД?
	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 18	
	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення	. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги	
ДРН 1. Здійснювати збір та аналіз інформації про соціальний стан населення шляхом роботи з документами, проведення опитувань і спостережень	X				X	X							Складання звіту, публічний захист
ДРН 2. Застосовувати статистичну, методичну та нормативно-правову базу у процесі діяльності соціальних служб та організацій, використовувати механізми призначення соціальних виплат, допомог і пенсій, оформлювати		X	X										Складання звіту, публічний захист

відповідну документацію згідно з чинним законодавством													
ДРН 3. Оцінювати соціально-економічні потреби та проблеми різних категорій населення, визначати їх причини, наслідки та тенденції розвитку. Визначати напрями та зміст співпраці соціальних служб з іншими організаціями, залучати ресурси та партнерів для підвищення якості соціального захисту населення				X	X				X				Складання звіту, публічний захист
ДРН 4. Проводити аналіз ефективності заходів соціально-економічної підтримки та здійснювати пропозиції щодо їх удосконалення в межах професійної компетентності							X	X					Складання звіту, публічний захист
ДРН 5. Приймати практичні рішення у сфері соціального забезпечення з метою підвищення соціального добробуту та безпеки громадян										X	X		Складання звіту, публічний захист
ДРН 6. Використовувати результати наукових досліджень і професійні дослідницькі навички для обґрунтування та впровадження сучасних форм, методів соціальної допомоги					X	X				X		X	Складання звіту, публічний захист

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Перелік завдань, що будуть розглянуті в межах практики	Розподіл в межах загального бюджету часу
Вивчення організаційної структури приймаючої установи та правових основ її діяльності Установчі та нормативні документи, що регламентують діяльність організації. Основні напрями роботи у сфері соціального захисту. Категорії населення – отримувачі соціальних послуг.	10
Ознайомлення зі структурно-функціональним підрозділом, у якому проходить практика Місце підрозділу у загальній структурі установи. Основні функції та завдання підрозділу. Організація соціальної роботи у підрозділі.	10
Вивчення функціональних обов'язків співробітників підрозділу Посадові інструкції та коло обов'язків працівників. Розподіл завдань у підрозділі. Методи і форми роботи фахівців із соціальної роботи.	20
Аналіз системи взаємодії підрозділів приймаючої організації Координація роботи між різними відділами установи. Механізми внутрішньої комунікації та документообігу.	20
Вивчення форм взаємодії установи соціального захисту з іншими організаціями Співпраця з державними та громадськими структурами. Взаємодія з міжнародними організаціями та фондами. Форми партнерства: угоди, спільні проекти, програми.	20
Участь у практичній роботі підрозділу Виконання завдань під керівництвом наставника практики. Підготовка документів, звітів, інформаційних довідок. Використання баз даних, реєстрів та програмного забезпечення у роботі.	20
Ведення ділової документації та вивчення організації діловодства Оформлення заяв, довідок, протоколів, актів, звітів. Організація системи документообігу. Використання сучасних електронних систем і сервісів діловодства.	20
Освоєння функціональних обов'язків одного із співробітників виконавської ланки Виконання щоденних завдань. Опрацювання практичних навичок, необхідних для роботи. Ознайомлення з проблемами, що виникають у процесі виконання службових обов'язків.	30
<i>Всього</i>	150

4. ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

При проходженні виробничої практики в підрозділах Пенсійного фонду України в Сумській області на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

ознайомлюється з організацією роботи територіального органу Пенсійного фонду України, його структурою та основними функціями;

вивчає порядок призначення, перерахунку та виплати пенсій, а також нормативно-правову базу, що регулює пенсійне забезпечення;

бере участь в опрацюванні звернень громадян, консультуванні щодо умов призначення пенсій за віком, інвалідністю та вислугою років;

ознайомлюється з процедурою формування та ведення пенсійних справ, перевіряє правильність оформлення документів, допомагає в систематизації матеріалів;

вивчає роботу електронних сервісів Пенсійного фонду, порядок використання баз даних застрахованих осіб, принципи електронного документообігу та взаємодії з іншими державними реєстрами.

ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

При проходженні виробничої практики в Департаменті соціального захисту населення Сумської обласної державної адміністрації на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

- ознайомитися з правовим статусом, структурою та організацією діяльності Департаменту соціального захисту населення як органу публічної адміністрації;
- вивчити нормативно-правову базу, що регулює систему соціального захисту населення в Україні;
- дослідити основні напрями діяльності Департаменту, зокрема реалізацію державних соціальних програм і механізмів соціальної підтримки населення;
- проаналізувати порядок призначення та надання соціальних допомог, пільг, компенсацій та інших видів соціального забезпечення;
- ознайомитися з порядком прийому громадян, розгляду звернень і надання адміністративних послуг у сфері соціального захисту;
- дослідити взаємодію Департаменту з іншими органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та соціальними службами;
- брати участь у підготовці проєктів документів (довідок, відповідей на звернення, рішень щодо призначення соціальної допомоги тощо);
- здійснювати аналіз документів, що подаються для призначення соціальних виплат, перевіряти їх відповідність вимогам законодавства;
- ознайомитися з роботою електронних реєстрів та інформаційних систем у сфері соціального захисту;
- набувати практичних навичок роботи з громадянами, обробки соціальної інформації та застосування норм соціального законодавства на практиці.

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

При проходженні виробничої практики в підрозділах Управління Державної міграційної служби України в Сумській області на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

- ознайомитися з правовим статусом, структурою та організацією діяльності територіального органу Державної міграційної служби України;
- вивчити нормативно-правову базу, що регулює діяльність Державної міграційної служби України та міграційні процеси в Україні;
- дослідити основні функції та повноваження ДМС, зокрема у сфері паспортної роботи, оформлення документів для виїзду за кордон та реєстрації місця проживання;
- проаналізувати порядок надання адміністративних послуг у сфері міграції, включаючи оформлення паспортних документів громадян України та документів для іноземців і осіб без громадянства;

- ознайомитися з процедурою прийому громадян, розгляду звернень та надання адміністративних послуг у територіальних підрозділах ДМС;
- дослідити порядок взаємодії ДМС з іншими органами державної влади, правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування;
- брати участь у підготовці проєктів документів (довідок, відповідей на звернення, адміністративних рішень тощо);
- здійснювати аналіз документів, що подаються для оформлення паспортних та міграційних послуг, перевіряти їх відповідність вимогам законодавства;
- ознайомитися з роботою інформаційних систем та державних реєстрів, що використовуються в діяльності ДМС;
- набувати практичних навичок застосування міграційного законодавства, роботи з громадянами та оформлення адміністративних процедур.

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «РОКАДА» (БО БФ «РОКАДА»)

При проходженні виробничої практики у благодійній організації «Благодійний фонд «Рокада» (БО БФ «Рокада») на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

- ознайомитися з правовим статусом, місією, цінностями та організаційною структурою БО БФ «Рокада» як громадської та благодійної організації;
- вивчити нормативно-правові засади діяльності благодійних організацій в Україні та особливості їх правового регулювання;
- дослідити основні напрями діяльності фонду, зокрема надання гуманітарної, соціальної та правової підтримки вразливим категоріям населення;
- проаналізувати механізми реалізації програм допомоги внутрішньо переміщеним особам, біженцям та іншим отримувачам соціальних послуг;
- ознайомитися з порядком організації прийому громадян, обробки звернень та надання консультаційної допомоги;
- дослідити систему взаємодії організації з державними органами, органами місцевого самоврядування та міжнародними партнерами у сфері захисту прав людини;
- брати участь у підготовці проєктів документів (анкет, довідок, інформаційних матеріалів, відповідей на звернення тощо);
- здійснювати аналіз звернень громадян та пропозицій щодо надання соціальної або правової допомоги;
- ознайомитися з реалізацією проєктів і програм підтримки населення та оцінювати їх ефективність;
- брати участь у просвітницьких заходах, спрямованих на підвищення правової обізнаності населення;
- формувати навички комунікації з отримувачами допомоги, юридичного аналізу ситуацій та підготовки аналітичних матеріалів;

СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ

При проходженні виробничої практики у Сумському обласному центрі зайнятості на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

ознайомитися з правовим статусом, організаційною структурою, функціями та основними напрямками діяльності Сумського обласного центру зайнятості як складової державної служби зайнятості України;

- вивчити нормативно-правову базу, що регулює питання зайнятості населення, соціального захисту від безробіття, професійної орієнтації, професійного навчання та працевлаштування громадян;
- дослідити механізми реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та ринку праці на регіональному рівні;
- проаналізувати порядок реєстрації осіб, які шукають роботу, та безробітних, призначення і виплати допомоги по безробіттю, а також надання інших соціальних послуг службою зайнятості;
- ознайомитися з організацією надання кар'єрних консультацій, профорієнтаційних послуг, професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних;
- дослідити особливості взаємодії центру зайнятості з роботодавцями щодо підбору персоналу, організації громадських і суспільно корисних робіт, реалізації програм стимулювання зайнятості населення;
- брати участь у підготовці проєктів довідок, інформаційних матеріалів, відповідей на звернення громадян та інших документів, що належать до компетенції центру зайнятості;
- здійснювати аналіз звернень громадян та роботодавців з питань зайнятості, працевлаштування та соціального захисту на випадок безробіття;
- ознайомитися з функціонуванням інформаційно-аналітичних систем та електронних сервісів державної служби зайнятості;
- вивчати статистичні показники ринку праці, аналізувати тенденції зайнятості та безробіття в регіоні, а також оцінювати ефективність заходів державної політики у сфері зайнятості;
- брати участь у проведенні інформаційних, консультаційних і профорієнтаційних заходів для населення та роботодавців;
- формувати навички роботи з нормативно-правовими актами, застосування законодавства про зайнятість населення та соціальне страхування на випадок безробіття;
- застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань у сфері зайнятості населення, соціального забезпечення та соціального захисту громадян.

ПРЕДСТАВНИЦТВО УПОВНОВАЖЕНОГО ВРУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

При проходженні виробничої практики у Представництві уповноваженого ВР України з прав людини в Сумській області на підставі набутих теоретичних знань здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

ознайомитися з основними напрямками діяльності Представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та його роллю у забезпеченні й захисті прав і свобод людини;

- вивчити нормативно-правові засади захисту прав людини, соціальних прав громадян та діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
- ознайомитися з порядком прийому громадян, розгляду звернень, заяв і скарг щодо порушення прав людини та соціальних прав населення;

- дослідити механізми захисту прав соціально вразливих категорій населення, зокрема осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку, дітей, ветеранів та інших осіб, які потребують соціальної підтримки;
- ознайомитися з діяльністю Представництва щодо моніторингу дотримання прав людини в установах соціального захисту, закладах охорони здоров'я, освіти та інших соціальних установах;
- брати участь у підготовці інформаційних матеріалів, довідок, проєктів відповідей на звернення громадян та інших документів у межах компетенції бази практики;
- вивчити особливості взаємодії Представництва з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та установами соціального захисту населення;
- брати участь у правопросвітницьких заходах, спрямованих на підвищення рівня правової та соціальної обізнаності населення;
- ознайомитися з практикою захисту соціальних прав громадян та механізмами відновлення порушених прав;
- набувати навичок професійного спілкування з громадянами, збору та аналізу соціальної інформації, дотримання принципів професійної етики у сфері соціального забезпечення;
- застосовувати теоретичні знання з соціального забезпечення під час вирішення практичних завдань, пов'язаних із захистом прав людини та наданням соціальної підтримки населенню;
- формувати навички аналізу соціальних проблем, оцінювання потреб отримувачів соціальних послуг та підготовки пропозицій щодо покращення соціального захисту населення.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Підготовка та захист звіту: - оцінка результатів, матеріалів практики; - оцінка за оформлення звіту; - презентація здобувача вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту; - відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику	100 балів /100%	До початку 7 семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

За результатами захисту звіту та матеріалів практики комісія оцінює результати практики студента:

“відмінно” (“А” 90-100 балів за ЄCTS) – отримує студент, який надав достатню кількість матеріалів практики, що підтверджують комплексність і цілісність отриманих практичних знань; практикант одержує, коли відповідь повна, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні; виклад логічний, доказовий, висновки і узагальнення точні; практикант орієнтується в системі чинного законодавства; правильно використовує

термінологію. Відгук керівника про проходження практики позитивний. Матеріали оформлені відповідно до вимог і з дотриманням принципів академічної доброчесності.

“добре” (“B” 82-89 балів; “C” 75-81 балів за ЄCTS) – заслуговує студент, який у процесі практики та підготовки звіту виявив знання основного навчального матеріалу, виконував практичні завдання, передбачені програмою, засвоїв основні нормативно-правові положення. Відповідь сформована згідно із зазначеними вимогами, але виклад недостатньо систематизовано, у визначенні понять, термінології та узагальненнях мають місце окремі неточності, які легко можна виправити за допомогою додаткових питань викладача. Відгук про проходження практики позитивний. Наявні неістотні зауваження щодо змісту й оформлення матеріалів. У звітній документації не порушено принципів академічної доброчесності;

“задовільно” (“D” 69-74 балів, “E” 60-68 за ЄCTS) – практикант одержує, коли відповідь свідчить про розуміння основних питань програми практики, однак можна спостерігати значні прогалини в знаннях: визначення понять нечіткі, висновки й узагальнення аргументовані слабо, у них є помилки, знання практиканта фрагментарні, неповні, невміння працювати з документами, джерелами. Відгук щодо проходження практики позитивний. Недбале оформлення звіту і щоденника про проходження практики. У звітній документації не порушено принципів академічної доброчесності;

“незадовільно” (“FX” 35-59 балів за ЄCTS) – отримує студент, який в процесі практики та підготовки звіту виявив прогалини у знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань; надав невелику кількість матеріалів практики; у звіті практики, в наданих матеріалах мають місце суттєві недоліки або складені неправильно; студент не може надати відповіді на поставлені питання; не може обґрунтувати відповідь щодо форми та змісту складеного ним звіту. Складники матеріалів містять очевидні порушення принципів академічної доброчесності.

5.2.Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Оцінка наданих студентом матеріалів практики, оформлення звіту	Після завершення практики
2	Презентація здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту	Через тиждень після здачі звітів, дата захисту
3	Відповіді на запитання членів комісії	Через тиждень після здачі звітів, дата захисту

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Конституція України: від 28.06.1996 р.: станом на 13.07.2022 р. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 64 с.

2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. Поточна редакція від 06.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII. Поточна редакція від 16.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

4. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : Наказ Міністерства освіти України від 08.04.93 № 93. Редакція від 20.12.1994. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

5. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті затвердженого рішенням Вченої ради Сумського національного аграрного університету від 26.04.2021р., протокол №10, та введеним в дію наказом ректора 169-К від 27.04.2021 року. URL: https://practicaltraining.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/polozhennja-pro-provdennja-praktiki-zdobuvachiv-vo-snau_na-sajt.pdf

6. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 232 “Соціальне забезпечення” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/232-Sotsial.Zabezpech-bakalavr-VO.18.01.pdf>

7. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19> (дата звернення: 15.06.2026).

8. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15> (дата звернення: 15.06.2026).

9. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000 № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14> (дата звернення: 15.06.2026).

10. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення: 15.06.2026).

11. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14> (дата звернення: 15.06.2026).

Інші джерела

12. Бичук І. О., Червона С. П., Волченко Н. В. Соціальна мобільність у сучасному суспільстві: дослідження факторів, що впливають на підвищення чи зниження соціального статусу. *Habitus*. 2024. №60

13. Чанишева Г. І., Лагутіна І. В., Бориченко К. В. та ін. Право соціального забезпечення : навч. посіб. / за заг. ред. Г. І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/16223> (дата звернення: 15.06.2026).

14. Мельник В. П., Скринник З. Е., Жеребило І. В. та ін. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024. 560 с. URL: <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/64013> (дата звернення: 15.06.2026).

15. Щербина С. С., Серга Т. О. Соціальна та гуманітарна політика : навч. посіб. Запоріжжя : Національний університет «Запорізька політехніка», 2024. URL: <https://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/20730> (дата звернення: 15.06.2026).

16. Колосок А. М. Соціальне партнерство : навч. посіб. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025. URL: <https://www.researchgate.net/publication/400154192> (дата звернення: 15.06.2026).

Додаткові джерела

17. Верховна Рада України. Офіційний сайт. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua)

18. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

19. Державної служби зайнятості. Офіційний сайт. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>

20. Пенсійний фонд України : офіційний вебсайт. URL: <https://www.pfu.gov.ua> (дата звернення: 15.06.2026).

21. Національна соціальна сервісна служба України : офіційний вебсайт. URL: <https://nssu.gov.ua> (дата звернення: 15.06.2026).

20. Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. Офіційний сайт. URL: <https://idss.org.ua>

21. Міністерство соціальної політики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.msp.gov.ua>

22. Соціальна економіка: наукове фахове видання. <https://periodicals.karazin.ua/soceconom>